

навчаються в інклюзивних закладах, створення ресурсних центрів на базі шкіл-інтернатів; створення механізму отримання освітніх послуг дітьми з особливими освітніми потребами, які інтегровані у загальноосвітні (дошкільні) навчальні заклади шляхом залучення вчителів-логопедів логопедичних пунктів при дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах та інших необхідних фахівців та поступове переведення деякої кількості дітей, що навчаються за індивідуальною формою навчання на навчання за умовами інклюзії у загальноосвітніх навчальних закладах.

Отже, створення інклюзивного освітнього середовища в системі освіти України потребує консолідованих зусиль з боку батьків, громадських організацій і загалом держави, що спрямовані на усвідомлення значущості порушеної проблеми.

Література

1. Мартинчук О. В. Проблема підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчання [Електронний ресурс] / О. В. Мартинчук. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.psyh.kiev.ua/>. назва екрану.
2. Гордійчук О. Є., Гафткович В. А. Професійна компетентність педагога інклюзивного класу як показник ефективності навчання дітей з особливими потребами [Електронний ресурс] / О. Є. Гордійчук, В. А. Гафткович. – Режим доступу до ресурсу : www.sworld.com.ua/konfer38/192.pdf. – назва екрану.
3. Колупаєва А. А. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти // Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва, Н. З. Софій, Ю. М. Найда [та ін.]. За заг. ред. Л. І. Даниленко. – К. : 2007. – 128 с.
4. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / [Порошенко М. А., Колупаєва А. А., Ярошук М. В. та ін.]. за заг. ред. М. А. Порошенко. – К. : 2018. – 252 с.

УДК: 37.03:81.111

Валевська С. В.,
викладач циклової комісії
філологічних дисциплін,
Теребовлянський коледж культури і мистецтва
svtapulsar@ukr.net

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Однією з найактуальніших проблем методики викладання іноземних мов є соціокультурна компетентність та способи її досягнення. Сучасна молода людина повинна володіти навичками толерантного ставлення до носіїв мови з різних країн, культур та стилів життя. Особливо складно здобути

соціокультурну компетентність поза мовним оточенням. Тому для викладача важливим завданням на заняттях англійської мови у вищих навчальних закладах є моделювання реальних ситуацій спілкування.

Питанню формування та функціонування соціокультурної компетентності приділяли увагу багато вчених: П. В. Сисоєв [5], В. В. Сафонова [4], Г. С. Саволайнен та ін. Соціокультурна компетентність, як зазначає П. Сисоєв, дозволяє тим хто нею говорить почувати себе практично на рівні з носіями мови (відносно культури), що є кроком до адекватного володіння іноземною мовою, тобто здатністю оперувати вивченою мовою у повсякденних ситуаціях на рівні, максимально наближеному до рівня носіїв мови [5, с. 9]. Проте, детальне дослідження соціокультурної компетентності студентів у позамовних вищих навчальних закладах залишається поза увагою вчених, що і підтверджує актуальність представленої роботи.

Метою пропонованої статті є дослідження умов формування соціокультурної компетентності студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів для ефективного вивчення англійської мови.

У статті реалізуються такі **завдання**: обґрунтувати зміст соціокультурної компетентності як обов'язкової складової процесу навчання іноземної мови; визначити комплекс умов ефективного її формування; простежити вплив процесу на особистість студента.

За В. В. Сафоновою, соціокультурна компетентність включає лінгвокраїнознавчу, соціолінгвістичну та культурознавчу компетентності, які забезпечують мовцю можливість орієнтуватися в соціокультурному автентичному середовищі, що дозволить уникнути проблем у міжкультурному спілкуванні [4, с. 27].

Використання матеріалів соціокультурного змісту на заняттях англійської мови сприятиме розвитку лінгвістичного світогляду, активізації власного досвіду та фонових країнознавчих знань, сприятиме запам'ятовуванню матеріалу та допоможе уникнути соціокультурних помилок у майбутньому,

передбачить розвиток логічного та критичного мислення студентів [3, с. 9].

Формування соціокультурної компетентності на основі лексики соціокультурного змісту на заняттях англійської мови має відбуватись за певним алгоритмом, який враховує мету навчання на кожному з етапів та передбачає виконання певних мовних і мовленнєвих вправ [1, с. 119].

На підготовчому етапі викладач аналізує відібраний матеріал щодо соціокультурного компоненту та узгоджує послідовність його виконання на занятті. На етапі семантизації лексичного матеріалу соціокультурного змісту викладач активізує фонові знання студентів. На етапі рецептивно-репродуктивного тренування передбачається створення стереотипів вживання лексики соціокультурного змісту на рівні фрази. Метою етапу комунікативної практики є самостійне вживання лінгвістичного матеріалу в усіх видах мовленнєвої діяльності [1, 120].

Нами було проведено дослідження у вигляді заняття по скайп-зв'язку з

американськими студентами «Ternopil – Detroit». Основою аналізу було використання автентичних текстів та адаптованих матеріалів соціокультурного змісту. Студенти оволоділи певним обсягом культурної інформації, сформували навички діалогічного мовлення та аудіювання, а також навчилися застосовувати знання мови у конкретному спілкуванні.

З проведеного дослідження спостерігаємо, що не менш важливу роль у формуванні уявлень про культуру країни, мова якої вивчається, відіграють фактори рідного соціокультурного середовища, які необхідно враховувати при розробці моделей спільного вивчення мови й культури [2, с. 78].

Проведений соціокультурний аналіз у сфері методики дослідження іншомовної компетентності студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів показує, що для ефективного формування соціокультурної компетентності доцільно використовувати лінгвістичні завдання, які передбачають культурний розвиток молодшої особистості, яка почуватиме себе впевнено в іншомовному середовищі. На наш погляд, саме для студентів коледжу культури і мистецтва існують сприятливі дидактико-методичні умови для формування соціокультурної компетентності з урахуванням їхніх вікових та професійних особливостей.

Література

1. Березенська Л., Сіваєва Н. Як сформувати лексичну складову соціолінгвістичної компетенції: алгоритм для вчителя // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2008. – № 1. – С. 118 – 120.
2. Колодько Т. М. Педагогічні умови ефективного формування соціокультурної компетенції студентів у процесі вивчення іноземної мови // Наукові записки: Зб. наук. праць. – К.: НПУ, 2004. – Вип. 57. – С. 54 – 63
3. Мамонова І. П. Формування оціокультурних компетенцій учнів через використання автентичного матеріалу // Англійська мова та література. – 2011. – № 19 – 21. – С. 9 – 10.
4. Сафонова В. В. Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизаций. – Воронеж: Истоки, 1996. – 238 с.
5. Сысоев П. В. Культурное самоопределение личности в контексте диалога культур: монография. – Тамбов: ТГУ им. Державина, 2001. – 145 с.

УДК 378. 027.7

Варениченко А. Б.

аспірант кафедри педагогіки та педагогічної майстерності
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
Varenychenko2013@gmail.com

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Постановка проблеми. В умовах швидкої індустріалізації та урбанізації антропогенний вплив на навколишнє середовище досяг небувалої інтенсивності і глобальних масштабів. На початку третього тисячоліття стала чітко